
**ПОЉОПРИВРЕДНА САВЕТОДАВНА И
СТРУЧНА СЛУЖБА ВАЉЕВО**

**Бирчанинова 128 А, 014/3519-390, 3519-391
e-mail: pssvaljevo@open.telekom.rs**

**Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде
Сектор за рурални развој
www.psss.rs**

**АКТУЕЛНИ САВЕТИ ИЗ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПРОИЗВОДЊЕ
Билтен бр. 4**

Ваљево, 25.04.2014. година

Тираж:
350 примерака

Садржај

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ ЗАКОНА О ЈАВНИМ СКЛАДИШТИМА	3
АКТУЕЛНИ САВЕТИ У РАТАРСКИМ УСЕВИМА	4
ПРОЛЕЋНА САДЊА ВИНОВЕ ЛОЗЕ У ВАЉЕВСКОМ КРАЈУ	5

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ ЗАКОНА О ЈАВНИМ СКЛАДИШТИМА

Овим законом уређују се:

- услови за одређивање јавних складишта за пољопривредне производе ,
- услови и начин издавања дозволе за рад јавних складишта ,као и
- услови и начин њиховог коришћења ,
- начин обављања делатности у јавном складишту ,
- поступак издавања,промета и залогe робног записа ,
- принудна наплата потраживања по робном запису,
- одговорност јавног складишта ,као и
- оснивање Компензационог фонда.

Јавно складиште је правно лице коме је издата дозвола за рад јавног складишта за складиштење пољопривредних производа и које је уписано у Регистар јавних складишта ,у складу са овим законом,

Складиштење јесте депоновање пољопривредних производа и безбедно чување на основу уговора о складиштењу у складу са овим законом и другим прописима.Пољопривредни производи који се складиште су :

- житарице
- индустријско биље
- воће и
- поврће у свежем или полупрерађеном стању.

Робни запис за пољопривредне производе је хартија од вредности издата од стране јавног складишта по основу уговора о складиштењу између оставодавца и јавног складишта ,а доказује власништво над назначеном количином и квалитетом ускладиштеног пољопривредног производа ,као и обавезу јавног складишта да чува и на захтев имаоца робног записа изврши предају пољопривредног производа.

Ималац робног записа је правно или физичко лице које је предало пољопривредни производ ради ускладиштења јавном складишту и којем је издат робни запис,односно на кога је робни запис пренесен ,у складу са одредбама овог закона.

Министар надлежан за послове пољопривреде прописује врсте пољопривредних производа који могу да се складиште у јавним складиштима.

Складиштењем пољопривредних производа у јавном складишту у складу са овим законом може да се бави правно лице које је регистровано у регистар привредних субјеката и које је уписано у Регистар јавних складишта који води министарство надлежно за послове пољопривреде.

Јавно складиште може да складишти и изда робни запис само за оне врсте и количине пољопривредних производа за које има дозволу.Јавно складиште може да помеша примљени пољопривредни производ са производима исте врсте и квалитета ,ако је оставодавац на то пристао или ако се ради о пољопривредним производима који се могу мешати без опасности од настанка штете за оставодавца.

Јавно складиште може да уговори са оставодавцем да пољопривредне производе ускладишти одвојено од других пољопривредних производа и у том случају је дужно

да назначи где се пољопривредни производ налази ,а имаоцу робног записа да изврши повраћај истог пољопривредног производа који је био предмет ускладиштења.

Јавно складиште не сме да одбије ускладиштење пољопривредних производа ,ако поседује слободне капацитете ,а пољопривредни производ је погодан за складиштење.

Министарство пољопривреде води јединствену евиденцију о издатим робним записима. Министар ближе прописује садржину и начин вођења јединствене евиденције о издатим робним записима. Министарство може да овласти за вођење евиденције робних записа у електронској форми правно лице које је оспособљено за обављање тих послова.

Јавно складиште је дужно да у обављању делатности у складу са овим законом поступа са повећаном пажњом према правилима струке и обичајима, односно са пажњом доброг стручњака.

Јавно складиште је дужно да имаоцу робног записа ,односно имаоцу одвојено заложнице или признанице накнади штету насталу на ускладиштеној роби због пропуста у свом раду по ком основу одговара и јамчи целокупном својом имовином.

Ради исплате штете по основу робних записа која је настала у вези са ускладиштењем пољопривредних производа у складу са овим законом оснива се Компензациони фонд. Фонд има својство правног лица и послује под следећим именом "Компензациони фонд Републике Србије ". Седиште Компензационог фонда је у Београду.

Снежана Стојковић-Јевтић

АКТУЕЛНИ САВЕТИ У РАТАРСКИМ УСЕВИМА

Прегледом стрних жита на подручју Колубарског округа утврђено је присуство патогена *Erysiphe graminis* - проузроковача пепелнице стрних жита и *Russinia sp.* која проузрокује рђе стрних жита.

Јачи напад ових патогена може знатно утицати на смањење рода жита.

Симптоми од пепелнице се уочавају у пролеће или почетком лета у виду белих прашкастих пега на доњем лишћу и у рукавцима. При ширењу патогена болест захвата све надземне делове биљака. Крајем вегетације у оквиру беле навлаке формирају се округласта црна телашца. Заражено листови пожуте и изумиру.

Рђа захвата све надземне делове биљака. На листовима ,стаблу и класу јављају се жуторђасте пеге у виду прашкасте масе ,које подсећају на рђу метала ,по чему је болест и добила назив. Крајем вегетације пеге постају црне.

Мере заштите: гајење мање осетљивих и отпорних сорти на присуство ових патогена као и примена фунгицида на бази следећих а.м. *picoksistrobin + ciprokonazol* , *ciprkonazol + propikonazol*, *propikonazol*, *tebukonazol*.

На подручју Колубарског округа тренутно је у току сетва кукуруза. Након сетве важно је да произвођачи спроведу мере заштите против корова у усеву кукуруза. Агротехничке мере приликом припреме земљишта за сетву могу да утичу на редукацију корова у земљишту али нису довољне. Зато је неопходно примени хемијске мере заштите ; примена хербицида *после сетве а пре ницања* усева. Кукуруз је биљка која добро подноси хербициде.

Избор хербицида који се могу применити *после сетве а пре ницања* су земљишни хербициди на бази следећих а.м.асетохлор или S-metolahlor у комбинацији са terbutilazinom.

Касније ,током вегетације када кукуруз буде у фази од 3-5 листа потребно је урадити прегед парцела и у случају присуства коровских врста обавити заштиту избором одговарајућег хербицида у зависности од присутности коровских врста на парцели (усколисни и широколисни корови).

дипл.инг. Весна Јанковић

ПРОЛЕЋНА САДЊА ВИНОВЕ ЛОЗЕ У ВАЉЕВСКОМ КРАЈУ

Време садње винове лозе, зависи пре свега од климатских и земљишних услова.

Једногодишњи ожиљени калемови саде се у периоду мировања од опадања лишћа у јесен па до кретања вегетације у пролеће.

У току јесени, садња се може вршити после опадања лишћа и све док земљиште не смрзне, тј. од јануара до почетка кретања окаца и то на лакшим и пропусним земљиштима. Пошто су код нас земљишта углавном тешка и збијена, не практикује се јесења садња.

Време када виноградари саде винову лозу код нас је почетак пролећа. Најбоље је ако се садња може обавити у времену од почетка марта до половине априла и то се углавном ради на лакшим и пропуснијим земљиштима.

Уколико су лоши временски услови, и земљиште влажно и теже, типа смонице или иловаче, садњу треба одложити касније до краја априла.

Припрема земљишта (риголовање, мелиоративно ђубрење, орање) треба урадити током септембра и октобра за пролећну садњу калемова. Значајно је урадити хемијске анализе земљишта пре подизања винограда на основу које се врши мелиоративно ђубрење одговарајућим врстама и количинама ђубрива.

У последње време, услед недостатка физичке радне снаге а већег ефекта садње, примењује се бушење рупа за садњу бургијом или се садња врши хидробуром, без обзира на врсту и тежину земљишта. Наиме, на овај начин садње, не само да нећемо добити добар квалитет садње и велики ефекат рада већ ћемо на влажним и тешким земљиштима добити ефекат „чаша“ тј. долази до гушења калема, јер се фактички он сади у воду која се задржи у избушеној рупи јако дуго. Због тога се на таквим земљиштима препоручује класична садња у ручно ископане јамиће.

Дубина садње зависи од типа земљишта, климе итд. На основу тога, можемо рећи да:

- сувља и шљунковита земљишта траже дуже калемове
- збијена , тешка земљишта – дужина 20-35см
- лака, песковита земљишта – дужина 35-45см

Без обзира на дужину, калеми за садњу, морају имати 3-5 добро развијених и правилно распорођених примарних коренова са мноштвом ситних жилица, чија дебљина при основи не сме бити мања од 3мм, и калеми морају бити испраћени одговарајућом документацијом а сами произвођаћи морају бити регистровани за ту делатност у министарству пољопривреде.

Садња се у нашим условима, врши на растојање 2-2,5м x 0,8-1,2м, зависно од тежине земљишта и експозиције терена, као и доступне механизације за обраду земљишта у винограду.

Обзиром на то, да се приликом садње винове лозе, земљиште и винограду утаба и сабије, утицајем радника и механизације, потребно га је одмах после садње допунски обрадити (тањирање, тилерисање) и адекватно неговати како би пријем лозних калемова био што бољи.

Дип. инг. Станојловић Срђан